

PATVIRTINTA:
Užvenčio Šatrijos Raganos
gimnazijos direktoriaus
2023 m. rugsėjo 20 d.
įsakymu Nr. V- 264

UŽVENČIO ŠATRIJOS RAGANOS GIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS SPECIALISTŲ PRATYBŲ ILGALAIKIO PLANAVIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tvarkoje aptariami švietimo pagalbos specialistų (specialiųjų pedagogų, socialinių pedagogų ir logopedų) pratybų planų rengimo ir detalizavimo principai.

2. Tvarkoje vartojamos šios sąvokos:

Planavimas - tai plano sudarymo procedūra, nukreipta į asmens kompetencijų plėtrą, skirta dabarčiai ir ateičiai.

Specialisto pratybų ilgalaikis planas –individualus, pogrupio ar grupės planas, rengiamas atsižvelgiant į mokinio/ių mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius, formaliojo švietimo programą ir švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas, kurio pagalba didinamas ugdymo veiksmingumas, įgimtiesiems ar įgytiesiems sutrikimams kompensuoti, gebėjimams ir galioms plėtoti.

3. Planuodamas švietimo pagalbos specialistas priima sprendimus:

3.1. Dėl mokyklos keliamų ugdymo tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, pritaikant pogrupiui, grupei ir atskirų mokinių poreikiams, ugdymo proceso organizavimo, kad kiekvienas mokins pagal savo išgales pasiektų kuo geresnių rezultatų;

3.2. Dėl ugdymo proceso planavimo, orientuojantis į mokinių mokymosi rezultatus, planų derinimo ir aptarimo su kolegomis ir mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais);

3.3. Dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo būdų pritaikymo ir vertinimo informacijos panaudojimo mokinių poreikiams nustatyti ir tolesniam mokymui(si) planuoti, savalaikiai pagalbai užtikrinti;

3.4. Dėl mokinių mokymosi rezultatų bei pagalbos aptarimo su mokiniais ir jų tėvais.

4. Sudaryti planai turi atitikti raštvedybos reikalavimus.

II. PLANŲ RENGIMO PRINCIPAI

5. Ilgalaikiai planai turi derėti su:

5.1. klasės ir mokinio pasirengimo lygiu, psichofizinėmis galiomis;

5.2. mokyklos intelektualine, materialine ir technologine baze;

5.3. mokyklos ugdymo ir veiklos tikslais ir uždaviniais.

6. Ilgalaikių planų rengimo principus ir tvarką, planų detalizavimo sprendimus priima gimnazijos Vaiko gerovės komisija posėdyje.

7. Įrašai dienyne ir ilgalaikiuose planuose turi sutapti.

8. Ilgalaikiuose planuose numatomas 30 proc. pamokų rezervas.

9. Visuose ilgalaikiuose planuose turi būti vieta pastaboms. Pastabose fiksuojami plano pakeitimai, nurodomos jų priežastys (liga, kvalifikacijos kėlimas ir kt.).

10. Ilgalaikiame plane švietimo pagalbos specialistas nurodo jo pavadinimą, mokslo metus, mokinių, kuriems skirtas planas, charakteristiką, bendrąjį tikslą, specialiuosius tikslus ir korekcinio darbo uždavinius, ugdymo metodus ir formas, mokymo ir mokymosi priemones, mokymo medžiagos pateikimo būdus, vertinimą ir kitus duomenis.

11. Rengdamas **ilgalaikį planą** specialistas pasirenka **planavimo laikotarpį**. Laikotarpius galima sudaryti pagal metus, pusmečius arba pagal švietimo pagalbos tarnybos mokiniui nurodytą laikotarpį. Planą turi sudaryti bent vienas laikotarpis.

12. Švietimo pagalbos specialistas gali rengti **smulkesnius objektus (teminius planus ir pamokų aprašus savo nuožiūra)**. **Trumpalaikis planas yra** kuriamas prie pasirinkto ilgalaikio plano, kuris patikslina, detalizuoja ilgalaikį planą, tai tarpinė, neprivaloma grandis tarp **ilgalaikių planų ir pamokų**.

13. **Pamokos aprašas** yra sudaromas mokytojo nuožiūra kaip pamokos **planas**, nurodant ugdomus gebėjimus, naudojamas priemones, pamokos eigą.

14. **Logopedinių pratybų detalieji ilgalaikiai planai** sudaromi vadovaujantis praktine darbo su ikimokyklinio, priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikais patirtimi, metodine literatūra, naujausiomis informacinėmis technologijomis. Jie derinami su Bendrąją lietuvių kalbos ir literatūros programa.

14.1. **Charakteristika: Logopedinius pratybas lanko mokiniai**, kurių neišlavėjęs girdimasis suvokimas, nepakankami garsinės analizės ar sintezės įgūdžiai, netikslus kai kurių garsų tarimas, skurdus žodynas, gramatiškai netaisyklinga kalba trukdo įsisavinti mokomąją medžiagą.

14.2. Ugdant šiuos vaikus siekiama bendrųjų ir specialiųjų tikslų:

14.2.1. **bendrasis tikslas** – ugdyti komunikavimo kompetenciją, kuri sudaro prielaidas sėkmingai mokytis ir bendrauti.

14.2.2. **Specialieji tikslai:** kompleksiškas vaiko vertinimas, pirminių ir antrinių kalbos sutrikimų įvertinimas.

14.3. **Korekcinio darbo sistema parengta keliant šiuos uždavinius:**

14.3.1. tikslinti taisyklingą tartį;

14.3.2. tikslinti turimus garsinės analizės ir sintezės įgūdžius;

14.3.3. turtinti aktyvųjų ir pasyvųjų žodyną;

14.3.4. tobulinti kalbos gramatinę sandarą;

14.3.5. lavinti rišliosios kalbos įgūdžius;

14.3.6. skatinti kalbos vartojimą.

14.2.4. **Ugdymo formos ir metodai:** (pvz.: pokalbis, pasakojimas, demonstravimas, piešimas, žaidimas).

14.2.5. **Mokymo ir mokymosi priemonės:** (pvz.: IKT (kompiuteris, planšetė), plakatai, kortelių rinkiniai, dėlionės, įvairūs stalo žaidimai, rašymo ir spalvinimo priemonės, priemonės, skirtos lavinti smulkiąją motoriką).

14.2.6. **Vertinimu** siekiama kokybiškesnės kontrolės, skatinančios mokymosi motyvaciją, geresnį mokinių savęs pažinimą. Mokiniai vertinami dviem būdais: **apibendrinamuoju** – kai vertinamas ugdymo proceso pradžioje ir pabaigoje, I ir II pusmečio įrašant logopedo dienyne „sutrikimas pašalintas“, „sutrikimas iš dalies pašalintas“, „sutrikimas nepašalintas“. **formuojamuoju** – nuolatinis vertinimas ugdymo procese, logopedo darbo metodų efektyvumui diagnozuoti. Daugiau skiriama dėmesio pastangoms įvertinti, mokiniai vertinami individualiai. Su vertinimo kriterijais mokiniai supažindinami mokslo metų pradžioje, jei reikia pratybų pradžioje.

15. **Socialinių įgūdžių ugdymo pratybų detalieji ilgalaikiai planai** sudaromi vadovaujantis „Socialinių įgūdžių ugdymo vadovu“ pradinių klasių mokinių įgūdžiams ugdyti, praktine darbo patirtimi su priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus mokiniais, metodine literatūra, seminarų ir kursų medžiaga, naujausiomis informacinėmis technologijomis.

15.1. **Charakteristika:** Trumpalaikė ir/ ar ilgalaikė socialinė pedagoginė pagalba teikiama priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos mokiniams.

15.2. Pagal švietimo pagalbos tarnybos mokinio vertinimo išvadas ugdomi tokie mokinių socialiniai įgūdžiai: streso įveikimo, savikontrolės, jausmų suvokimo, bendravimo ir bendradarbiavimo, tinkamo elgesio bei sprendimų priėmimo.

15.3. Pratybų metu ugdomos mokinių kompetencijos: pasitikėjimas savimi, gebėjimas priimti ir vertinti savo asmenybę, suvokti savo jausmus, juos reikšti, priimti ir vertinti kitų asmenybę, gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti su kitais.

15.4. Socialinių įgūdžių ugdymo pratybų bendrasis tikslas: ugdyti mokinių socialinius įgūdžius, kurie sudaro prielaidas sėkmingam mokinio socializacijos procesui.

15.4.1. Specialieji tikslai: mokyti konstruktyviai, efektyviai spręsti iškylančias problemas; gerinti mokinių prisitaikymą bendruomenėje; skatinti saviraišką ir kūrybiškumą.

15.4.2. Uždaviniai: Formuoti pozityvius jausmus; sudaryti sąlygas mokinių saviraiškai; ugdyti mokinių gebėjimą derinti asmenybės ir kolektyvo poreikius.

15.5. **Ugdymo formos ir metodai (būdai):** modeliavimas, vaidmenų atlikimas, grįžtamasis ryšys, išmokto elgesio perkėlimas; metodai: pokalbis, žaidimas, piešimas, pasakojimas, pasakojimo klausymas ir analizė, situacijų sudarymas, sprendimas.

15.6. **Mokymo ir mokymosi priemonės:** kompiuteris, planšetės, popierius, rašikliai, flomasteriai, įvairūs stalo ir interaktyvūs žaidimai, dėlionės, pasakojimų paveikslėlių serijos, pasakojimų kauliukai, knygos.

15.7. **Vertinimas:** formuojamasis.

16. Logopedo ilgalaikio plano formos pateikiama 1-5 prieduose.

17. Specialiojo pedagogo ilgalaikio plano forma pateikiama 6 priede.

18. Socialinio pedagogo ilgalaikio plano forma pateikiama 7 priede.
